

Adil Ali Atalay Vaktidolu, *Hatayî, Şah Hatayî, Anadolu Hatayîleri Divanı*, Can Yayınları, İstanbul, 2019. 704 s.

SUNUŞ

Hatayî, edebiyatımızda iz bırakmış nice ünlü ozandan birisidir. “İz bırakmak” ifadesini sıradan bir söz olarak kullanmadım. Bu, sadece etkilenmek değil, onun da ötesinde etkilenilen şair gibi olmak boyutlarında bir ifadedir. Yani Yunus, Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan gibi adlı adda birçok şairin olmasının sebebi, mihver şahsiyet olan asıl şairin gücünden kaynaklanmaktadır. Anadolu’da 12-13 yerde Yunus’un mezarı vardır. Yunus Emre hakkında yapılmış olan çalışmalara baktığımızda, bu ulu zata ait Anadolu’nun muhtelif yörelerinde çok sayıda makam veya mezar zikredilir. Bunlardan Eskişehir-Sivrihisar, Aksaray-Ortaköy, Karaman, Bursa, Kula ile Salihli arası, Erzurum Duzcu köyü, Keçiborlu, Sandıklı, Ünye ve Sivas Hafik’teki türbe veya makamlar adı geçen yerler arasındadır. Edebiyatımızda Yunus, Yunus Emre, Emre’ın Yunus, Derviş Yunus gibi mahlasları kullanmış şairler vardır.

Bunun yanında Karacaoğlan için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. Rumelili, Anadolulu, Azerbaycan ve Türkmenistan’da yaşadığı söylenen Karacaoğlanlar vardır. Pir Sultan Abdal için de durum aynıdır. İbrahim Aslanoğlu, Pir Sultan Abdallar adlı kitabında altı farklı Pirsultan’ın varlığından söz etmiştir.

Hatayî adlı güçlü şairimiz için de durum onlardan farklı değildir. Başta *Şah Hatayî* olmak üzere edebiyatımızda *Hatayî, Can Hatayî, Derdimend Hatayî, Derviş Hatayî, Kul Hatayî, Pir Hatayî* ve *Sultan Hatayî* gibi şairlerin mevcudiyeti hep Şah İsmail Hatayî (1487-1524)’nin gücü ve etkisinden kaynaklanmıştır.

Elinizdeki bu kitapta daha önce yayımlanan kitaplardaki şiirler de göz önünde tutularak Hatayî’nin şiirleri bir araya getirilmiştir. Hatayî’nin çok sayıda aruz ölçülü şiirleri de vardır. Ancak Adil Ali Atalay tarafından bu şiirlerin kitaba dahil edilmediğini, sadece hece ölçülü şiirlere yer verildiğini görmekteyiz. Kitapta, Hatayî mahlası ile

65 tanesi yeni olan 147 deyiş yer verilmiştir. Şah Hatayî mahlasıyla da 323 deyiş bulunmaktadır ve bu deyişlerin 175 tanesi yenidir. Anadolu Hatayîlerine ait olmak üzere de 26 tanesi ilk defa gün yüzüne çıkarılan 71 deyiş kaydedilmiştir. Toplam olarak 541 Hatayî deyişinin 266'sı yeni şiirdir. Kitap bu özelliğiyle Hatayî ile ilgili olarak bugüne kadar yayımlanmış olan en fazla şiiri ihtiva eden bir kitap özelliği taşımaktadır. Kitabın vücut bulmasında karınca kararınca ben de katkıda bulunmaya çalıştım. Can dost Kamber Durna'nın bu hususta çektiği çilelere de şahitlik ettim. Emekleri Hak katında makbul olsun. Böylelikle Türk kültürü bahçesinin bir duvarı daha yükseltilmiştir. Ustabaşı Adil Ali Atalay ilerlemiş yaşına rağmen böylesi bir esere imza atmakla hem yeni nesillere örnek olmuş hem de bu alanda çalışacak olanlara önemli bir eser hediye etmiştir. Aşk olsun! Kendisiyle ne kadar iftihar etsek azdır. Azmi daim olsun ve ömrü var olsun.

Duamız bu dur ki: “Şah Hatayî” adlı bu kitap kültürümüz için hayırlı olsun, hayırlı hizmetlere vesile olsun.

Sivas, 2 Nisan 2019

Dr. Doğan KAYA